

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ БЕРДЯНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 02 вересня 2021 року
(протокол № 1)

**Клінічний реабілітаційний менеджмент
при неврологічних дисфункціях**

**ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни**

підготовки бакалавра

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

**Бердянськ
2022 рік**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Світлана ЛОСЕВСЬКА, завідувачка реабілітаційним відділенням КНП БМР «Бердянське територіальне медичне об'єднання», лікар ФРМ, лікар-невропатолог вищої категорії

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях» є: навчити студентів проводити реабілітаційний менеджмент окремих неврологічних дисфункцій, скласти програми реабілітаційних заходів при окремих синдромах та нозологіях нервової системи, диференційовано призначати засоби фізичної терапії при захворюваннях і травмах нервової системи на стаціонарному, санаторному і поліклінічному етапах реабілітаційного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях» є:

- поглиблення знань студентів з особливостями клінічного перебігу при окремих синдромах, захворюваннях і травмах нервової системи.
- навчити студентів успішно відновлювати здоров'я і працездатності населення після перенесених захворювань, таких як інсульт, менінгіт, радикулопатії, травми спинного мозку, травматичні невротії, травми головного мозку шляхом правильної організації реабілітаційних заходів на всіх етапах лікування.
- сформулювати уявлення про зменшення термінів видужання.
- визначити можливості вдосконалення науково-методичних підходів до фізичної реабілітації неврологічних хворих

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких фахових компетентностей:

Інтегральна: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Перелік загальних компетентностей та відповідних їм шифрів:

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 04. Здатність працювати в команді.

Перелік спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних їм шифрів:

- СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
- СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
- СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
- СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

Та демонструвати такі програмні результати навчання (ПР):

- ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

- ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
- ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибрати оптимальні методи та засоби збереження життя.
- ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.
- ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП)
- ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.
- ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6/180 (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Чутливість та її розлади

Тема 1-2. Чутливість та її розлади.

Види чутливості. Методи перевірки чутливості. Провідні шляхи нервової системи. Порушення чутливості.

Змістовий модуль 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях периферичної нервової системи

Тема 3-5. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях периферичної нервової системи.

Загальне уявлення про захворювання периферичної нервової системи. Поняття про невралгії та неврити. Неврити сплетінь (плексити). Радикаліти. Міопатії та їх фізична реабілітація.

Змістовий модуль 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях ЦНС

Тема 6-10. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях ЦНС

Дитячі церебральні паралічі. Порушення мозкового кровообігу. Фізична реабілітація при менінгітах та енцефалітах. Фізична реабілітація осіб з ураженням спинного мозку. Фізична реабілітація при поліомієлітах.

Змістовий модуль 4. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях вегетативної нервової системи

Тема 11-13. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях вегетативної нервової системи.

Загальне поняття про вегето-судинну дистонію. Форми вегето-судинної дистонії. Больові прояви при вегето-судинній дистонії. Прояви ангіоневрозу. Фізична реабілітація вегето-судинної дистонії.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Гострі та невідкладні стани в неврології: навч. Посібник. О.В. Погорєлов, В.М. Школьник, О.М. Бараненко. Київ : Медкнига, 2018. 139 с.
2. Козьолкін О. А. Хвороба Паркінсона: сучасні аспекти діагностики та лікування : навч. посіб. О. А. Козьолкін, А. В. Ревенько, С. О. Медведкова. 2- ге вид., допрац. та доп. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019.158 с.
3. Неврологія : нац. підруч. для студ. вищ. мед. нав. закл. IV рівня акредитації. 2-е вид., випр. Київ : Медицина, 2018. 640 с.

Додаткова:

1. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: Навч. посібник. К.: Олімпійська література, 2006. 196с.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація. К. : Олімпійська література, 2000. 424 с.
3. Нервові хвороби. Віничук С.М., Дубенко Є.Г..К.:Здоров'я, 2001. 696 с.
4. Спортивна медицина і фізична реабілітація : навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. освіти IV рівня акредитації. В.А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Халтагарова та ін. Київ : Медицина, 2008. 248 с.
5. Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи : навч.-метод. посіб. уклад.: Є. Л. Михалюк, О. О. Черепок. Запоріжжя : ЗДМУ, 2010. 87.
6. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : В. С. Язловецький, Г. Е. Верич, В. М. Мухін. Кіровоград, 2004. 328 с.

4. Методи навчання:

1) *За джерелами передачі й характером сприйняття інформації :*

- ✓ словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда;
- ✓ наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- ✓ практичні: фізичні вправи, практичні роботи, дослідні роботи.

2) *Методи стимулювання навчальної діяльності:*

- ✓ навчальна дискусія – суперечка, обговорення будь-якого питання знавчального матеріалу;
- ✓ створення клінічної ситуації в процесі викладання навчального матеріалу – використання клінічних випадків.

3) *Методи контролю і самоконтролю у навчанні:*

- ✓ усний контроль;
- ✓ письмовий контроль;
- ✓ тестовий контроль.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

6. Система оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролюми.

Поточний контроль передбачає проведення практичних робіт в аудиторії або за допомогою дистанційних технологій та оцінювання їх виконання. Завдання до практичної роботи складається з трьох частин. Теоретична частина передбачає бесіду за матеріалом лекції або виконання завдань та вправ або тестування (за умови роботи і в аудиторії, і зі застосуванням дистанційних технологій навчання). Цей етап заняття дозволяє перевірити, наскільки студент володіє теоретичними положеннями та здатен застосовувати їх під час виконання практичних завдань. Теоретичний етап дозволяє отримати від 0 до 3 балів. Виконання завдань практичної частини передбачає опрацювання питань, які поглиблюють або розширюють матеріал лекції. Ці завдання здобувачі освіти можуть виконати напередодні пари і здати викладачу на перевірку. Практичний етап може оцінюватися оцінкою від 0 до 2,5 балів. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових питань і оцінюється у 0-1 бала. Таким чином, за одне практичне заняття здобувач освіти може отримати від 0 до 6,5 балів, під час усіх практичних занять – 100 балів.

Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни результатів навчання. Формою семестрового контролю з навчальної дисципліни є залік, який проводиться за розкладом екзаменаційної сесії без обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний контроль і виставляється за 100-бальною шкалою (від 1 до 100).

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100 A	A
78-89 B	B
65-77 C	C
58-64 D	D
50-57 E	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)